

О. Ю. Лінькова, доц., к.е.н.
Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»

СКЛАДОВІ ІНТЕГРОВАНІХ СИСТЕМ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ

Вихід вітчизняних підприємств на європейські ринки потребує формування інтегрованих систем управління.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблеми інтегрованих систем управління аналізують закордонні вчені: Ансоф І., Чейз Р. Б. [1, с. 234, 6. с. 438]. Вченим Єгоровим І. Ю. детально вивчено практику використання міжнародних стандартів в Україні [2, с. 45]. Особливості розвитку економічної системи розкрито у роботі Гриценко А. А. [3, с. 186]. Запровадження змін вивчають М. Грін, Мельник Л. Г. [4, с. 96; 5, с. 237]. Методологічні питання управління змінами, пов'язаними з запровадженням міжнародних стандартів на промислових підприємствах, залишаються не вирішеними: можливості адаптації методології інтегрованих систем управління до особливостей національних промислових підприємств.

Мета дослідження – удосконалення методологічних підходів до формування інтегрованих систем управління на промислових підприємствах.

Інтегрована система управління – це частина системи менеджменту організації, яка відповідає вимогам міжнародних стандартів (серій: International Organization for Standardization [ISO 9000](#) ([менеджменту якості](#)); [ISO 14000](#) ([екологічного менеджменту](#)); Occupational health and safety Assessment Series [OHSAS 18000](#) ([менеджменту безпеки та охорони праці](#)); Social Accountability [SA 8000](#) ([соціального захисту](#))).

Комітети Ради ISO: технічне бюро; вивчення наукових принципів стандартизації; оцінки відповідності; науково-технічної інформації; надання допомоги країнам, що розвиваються; захисту інтересів споживачів; стандартних зразків. Рада ISO виділила принципи досягнення цілей у галузі якості: системний підхід до управління; постійне удосконалення; орієнтація на споживача; залучення персоналу для досягнення мети; лідерство та єдність цілей; процесний підхід; взаємовигідні відносини з постачальниками.

Міжнародні стандарти враховують останні досягнення науки та є універсальними для всіх організацій. Країни з розвинутою зовнішньою торгівлею активно використовують міжнародні стандарти. В Україні розроблено серію національних стандартів, які максимально враховують вимоги міжнародних стандартів, наприклад Державний стандарт України ДСТУ ISO 9000: 2001. Основні проблеми сертифікації в Україні: розбіжність між документальною та реальною системою якості; недостатнє опрацювання нормативної бази. Використання стандартів не зробить бізнес лідером в галузі

якості необхідно проводити самооцінку та рейтингові оцінки об'єднаннями підприємств у галузі, а також розробляти програми подальшої діяльності для покращення системи управління.

Сертифікація систем менеджменту за міжнародними стандартами дозволяє об'єктивно оцінити їх результативність (орган сертифікації призначає аудиторів, які щорічно проводять наглядний аудит відповідності міжнародним стандартам).

Впровадження міжнародних стандартів дозволяє менеджерам: враховувати цілі зацікавлених сторін; раціонально використовувати всі види ресурсів для досягнення цілей організації; підвищувати конкурентоспроможність товарів; поєднувати процеси менеджменту; зменшувати протиріччя між різними аспектами діяльності; ефективно керувати персоналом; оптимізувати витрати на систему менеджменту; розробити систему навчання та підвищення кваліфікації персоналу; покращити імідж організації; користуватися єдиною системою управління документообігом; залучати працівників до процесу покращення діяльності організації.

Висновок. наукова (практична) новизна, викладена у доповіді: реалізація запропонованого методологічного підходу підготовки складових інтегрованої системи управління промисловим підприємством на основі реалізації комплексу заходів щодо самооцінки та рейтингової оцінки об'єднаннями галузі дозволить визначити перспективні напрямки практичного забезпечення вимог міжнародних стандартів.

Напрямок проведення подальшого дослідження: формування інтегрованих систем управління на вітчизняних промислових підприємствах.

Література

1. Ансофф И. Стратегическое управление: пер. с англ. / И. Ансофф. – М. : Экономика, 1989. – 519 с.
2. Індикатори науки та інновацій: міжнародні стандарти та практика їх використання в Україні : кол. моногр. / за наук. ред. д.е.н., проф. І. Ю. Єгорова. – К. : НАН України, ДУ Інститут економіки та прогнозування НАН України 2016. – 148 с.
3. Гриценко А. А. Архітектура економічної безпеки : монографія / А. А. Гриценко. – К. : НАН України, ДУ Інститут екон. та прогнозув. – 2017. – 224 с.
4. Майк Грин Управление изменениями : пер. с англ. / Майк Грин. – СПб. : ДК, 2007. – 360 с.
5. Мельник Л. Г. Соціально-економічні проблеми інформаційного суспільства / Л. Г. Мельник. – Суми : ГТД “Університетська книга”, 2005. – 430 с.
6. Чейз Р. Б. Производственный и операционный менеджмент : пер. с англ. / Р. Б. Чейз, Н. Дж. Эквилан, Р. Ф. Якобс. – М. : Вильямс, 2004. – 704 с.

А. К. Скрипка, менеджер з управління проектами
на фармацевтичному підприємстві,
К. І. Скрипка, к.т.н., доцент
Таврійський національний університет ім. Вернадського